

Сарадња ваздухопловства Србије и Данске

Рука подршке

Поред примарних задатака контроле и заштите суверенитета ваздушног простора и подршке јединицама КоВ из ваздуха, задатак Ваздухопловства и противваздухопловне одбране је непрекидна организација службе трагања и спасавања, што заједно чини комплексан систем који свакодневно функционише.

Технолошко заостајање, недостатак финансијских средстава и обнова изузетно скупих ресурса само су део проблема са којим се Команда Ваздухопловства и противваздухопловне одбране свакодневно бори. Набавка савременог наоружања опреме и модернизација постојећих средстава главни је дугорочни задатак ВиПВО.

Ипак, колико је тешко обезбедити финансијска средства за набавку и опремање вида модерним наоружањем и опремом, толико је проблем и обука људства за руковање системима који су све захтевнији. Укратко, техника захтева финансијска средства, а за људе је неопходно обезбедити и време како би се модерни принципи и процедуре усвојили. У тим случајевима међународна војна сарадња постаје моћно оруђе за изналажење најкраћих путева и постизање задатих нивоа и стандарда.

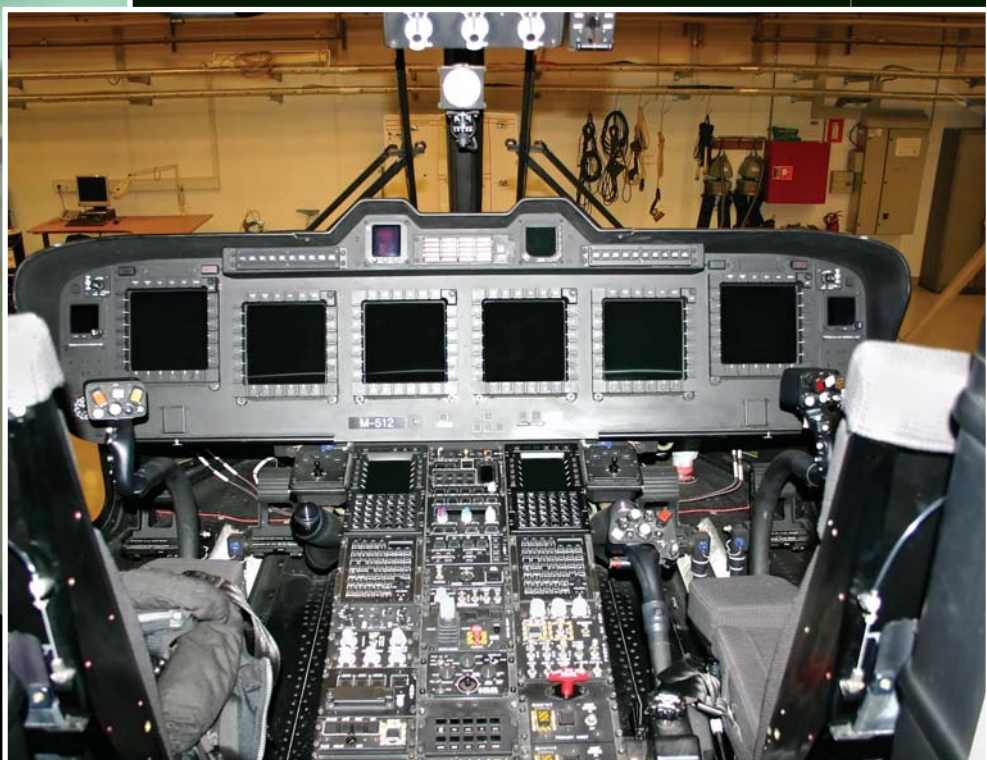
У протеклом периоду Команда ВиПВО активно се укључила у токове војно-војне сарадње и са ваздухопловствима оружаних снага у региону и шире успоставила партнерске односе. Сарадња је успостављена и реализује се са 18 земаља, посебно са ваздухопловствима САД, Данске, Румуније и Бугарске.

Међу наведеним земљама посебно место заузима Краљевина Данска. Сарадња је успостављена 2006. године, од када су покренута три, за ВиПВО и Републику Србију у целини велика и значајна пројекта.

Почетак је означио развој Службе трагања и спасавања, потом пројекат унапређења и даљег развоја Оперативног центра ВиПВО, а крајем 2010. године командант ВиПВО и амбасадор Краљевине Данске у Београду Мете Кјуел Нилсен потписали су Писмо о намерама којим је започет пројекат даљег развоја система безбедности летења у ВиПВО. Наведени пројекти тренутно су у различитим фазама, али су резултати већ конкретни и видљиви.

Путем донација опремљени су оперативни центри ВиПВО компјутерском и другом неопходном опремом, што је унапредило ефикасност и обезбедило боље услове за рад. Донацијом Министарства одбране Краљевине Данске обезбеђен је систем радио везе, који омогућава непрекидну комуникацију са пилотима хеликоптера и авиона на малим висинама, што је значајно унапредило могућности Службе трагања и спасавања и ВиПВО у целини. Та служба добила је и одређен број цистерни за пуњење ваздухоплова горивом.

Поред тих донација, треба истаћи и обуку коју су припадници ВиПВО завршили у војнообразовним институцијама ОС Данске, као и искуства која су припадници данског ваздухопловства, кроз семинаре и друге активности, пренели у протеклом периоду. Више од 30 припадника ВиПВО похађало је разне облике стручног усаврша-

АМБИЦИОЗНИ ПЛАНОВИ

Данско Краљевско ваздухопловство учествовало је са авионом F-16 у летачком делу програма аеромитинга Батајница 2009, а тим ВиПВО приказао је авион Г-4 „супергалеб“ на аеромитингу у Данској, одржаном у јуну 2010. године.

Обостране амбиције нису мале. Већ постоје усаглашени планови за 2011. и 2012. годину, а у току је израда студија развоја Службе трагања и спасавања и Система безбедности летења до 2015. године.

Планирају се регионални семинари у области трагања и спасавања, као и учешће на међународним вежбама у овој области, где ће се стечена знања проверити у пракси. Успостављају се нове процедуре комуникације Оперативног центра ВиПВО са цивилним структурама одговорним за контролу и управљање ваздушним саобраћајем у циљу правовременог одговора на модерне изазове ризике и претње. У току је усаглашавање и израда процедура правовременог ангажовања капацитета ВиПВО, намењених трагању и спасавању, за потребе цивилних структура Републике Србије у случају ванредних ситуација.

вања у Данској, а само је на семинару о Развоју службе трагања и спасавања, одржаном на Тари у септембру 2010. године, учествовало 36 лица.

Данска је подржала чланство Републике Србије (као „државе корисника“) у организацији „COSPAS-SARSAT“ (International Satellite System For Search and Rescue), где је ВиПВО, у сарадњи са Директоратом цивилног ваздухопловства, остварило сарадњу у области трагања и спасавања на међународном нивоу.

Улога данске стране у овим процесима је кључна и омогућава да се српско ваздухопловство развија у сферама које у протеклом периоду нису биле у фокусу, али обезбеђују еластичност у одговору на изазове, ризике и претње 21. века. У даљим разговорима данска страна је исказала спремност да настави са реализацијом планираних активности и донација, што ће омогућити завршетак покренутих пројеката.

Стечено знање и вештина омогућавају да се ВиПВО активно укључи у модерне процесе и спремно дочека времена која долазе. За то треба захвалити пријатељима из Данске, који су несебично пружили руку и ставили на располагање своје знање и капацитете. ■

Владимир МИЛОШЕВИЋ